

Udgaar i Allinge-Sandvig,
Teja, Olsker, Rutscher, Rø,
Klemensker og Hasle

Ansvarhavende Ud giver:
Otto Gornitzka, Telef. 74
Gornitzka's Tryk, Allinge

Nr. 468

Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm, efterf. Gange 8 Ø.
Forretningsann. 8 - - - - - 6 Ø.

Fredag den 12. Februar

Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret
senest 2 Dage før Bladet udgaar.

1937

Nr. 16. Følg med:

„LOTUS“ THE
er The
den rigtige!

en gros

Import: M. V. Salomonsen

Lokal historisk Rebus.

Hvor ligger Gaarden?

Forts. fra forr. Nr.

Hans Hansens Gaard overtoges 1695 af Berrild Clausen, der er Broder til Mogens Clausen Torn og Prokurator for den myrdedes Enke.

Gaarden vurderes 1707 i Anledning af Rønne Kirkes Part i i den. Denne Gæld stammer fra Hans Hansens Bedstefaders Tid (Jørgen Hansen).

Stuelængen mod Nord — en Længe østen i Gaarden, en Længe vesten i Gaarden, Gaardsrum og Haverum. - Vurderingssum 120 Slettedaler.

1708 er Berrild Clausen saa uheldig at blive dømt til Bremerholm, og Gaarden overtages af ovennævnte Hans Hansens Broder Jørgen Hansen. (Berrild Clausen var en Gang før dømt til Arbejde i Jern paa Bremerholm for Majestætsfornærmelse, men benaadet. Anden Gang var det for Fornærmelse mod Const. Niels Jørgensen).

1718 strandede et Skib ved St. Salomon. Det første Hus, som de skibbrudne stødte paa, var Jørgen Hansens.

5. Hans Arestsens Gaard.

1695 skulde Laurits Jensen, tjene hos Hans Hansen (Morderen) slaa Henrik ihjel, naar han gik ind til Hans Hansen el. kom forbi. Han skulde lægge sig paa Lur mellem Hans Hansens og Hans Arestsens Gaard bag det Kaalhavehjørne, som var imellem de to Gaarde.

6. Evert Aridsens Gaard.

Evert Aridsen var gift med Ursulla Maccabæus Jacobsdtr. Han sælger 7. Dec. 1711 et Baadehus staaende vester til i hans Have, og 2 Kaalhaver, den ene sønden og vesten om samme Baadehus, og den anden ved nørre Gavleude — og det for 12 Daler til Hans Svendsen, Dyngegd., Ruts. Han skal have fri Indkørsel i Gaarden og til Brønden.

Den 18. Dec. 1711 sælger Evert Aridsen en Gaardsplads til Mads Jacobsen bestaaende af en Stuelænge paa 7 St. Paa den sydøstre Ende af Stuelængen er de 2 St. Stegershus, saa 2 St. til Stue, saa 2 St. med Kammers og Stegers, og i den nordvestlige Ende en liden Stue paa 1 St. (ialt 7 St.). Nok staaende sønden til en Ladelænge, som er 4 St. og saa en liden Haveplads nordøst for Stue-

længen ud til Gaden og halve Gaardsrum med fri Ind- og Ud-kørsel og ledig Gang fra Stuelængen op til den nederste Hjørnestolpe til Hans Svends Hus, som er bestaaende nordvest udi min Gaard som Bryggers og et lidet Stengærde imellem Stuelængen og Hans Svends Hus er bestaaendes, Dyngesbed og Plads udenfor Baadelængen med paa-staaende Gaardstræer, saa og en Frugtehave bestaaende ved førnævnte søndre Baadelænge, og det til agtbare og velfornemme Mand Mads Jacobsen, som nu er iboende samme Gaard, for 45 Daler.

1740 sælger Konstabel Mads Jacobsen (samme som ovennævnte?) sin Gaard i Sandvig til Niels Andersen, g. m. Karen Samuelsdtr.

Stuehus 8 St., Ladelænge 5 St., Gaardsplads, 3 Kaalhaver, Møjdynngen sønder ud for Ladelængen og en liden Plads norden op til nordre Stuelængegavl. 1ste Kaalhave ligger sydvest op til Gaarden og er Frugtetræer udi, den 2den ligger norden op til Gaarden og den 3die op til Stuelængen. Jord i Allinge Byvang ved Bøgehøj (Bygehøj).

7. Constabel Niels Jørgensens Gaard.

Anna Catrine salig Sergent Nicolaj Leopoldus, fordm (indtil 1685) Krovært i Slotskroen, er 1710 gammel og svag og overlader mod Undentag sit Hus i Sandvig til sin Dattermand Constabel Niels Jørgensen. Til Huset hører Haverum med Brønd. Den søndre Gaardsplads hel og det store Gaardsrum Helften med fri Indkørsel efter min afgangne Datters (Anne Marie) Skiftebrevs Udvis.

Ved Skitte efter Const. Niels Jørgensens Død 1718 sælges et Sterboet tilhørende Hus i Sandvig med tilliggende Gaardsrum og Haveplads. Huset er 13 St. med Loft, Vinduer og Døre vurderet til 68 Dl., til Vallentin Hansen.

Archeliemester Niels Jørgensen og Const. Niels Jørgensen var Naboer. Constablen var gift med ovennævnte Anna Catrines 2den Datter: Anna Catrine Leopolddatter.

Capt. Jens Hansen, Sandvig, var gift første Gang med Enken efter salig Oberkonstabel Niels Jørgensen Anne Catrine Leopolddatter og anden Gang (ca. 1728) med Kirsten Hansdatter.

Ved Skiftet 1727 efter Anne Catrines Død beholdt han vistnok Gaarden og i hvert Fald en Del af den tilhørende Jord, nemlig Valdborrigtorn, Rugløkken og Ellet i Sandvig Byvang.

Capt. Jens Hansen nævnes som Nabo til den sønderste Gaard i Sandvig (se denne) og har Halv-

Nogle Billeder fra Artikel-Serien „Paa Fodtur gennem Europa“

Wümmes langsomt gldende Strøm egner sig for Rosport.

Bremen set fra Weser, som herfra er sejlbart til Havet.

parten i en Brønd ved Stranden sammen med Archeliemesterens Gaard.

1741 strander Galioten »Jomfru Catrine« ved Sandvig. En Masse Jern og 79 Kanoner ligger paa Stranden udenfor Jens Hansens Gaard.

Der er i ovennævnte maaske Tale om 2 forskellige Huse, som begge var N. J.s. Det først omtalte afd. Anne Marie Leopolddatters (g. m. afd. Fændrik Johan Knudsen, der hængte sig 1707 efter sin Kones Død) og det sidste, hvori Const. N. J. boede til sin Død 1718 sammen med sin Hustru Anne Catrine.

— — —?

Da jeg i ledige Stunder pusler lidt med at samle sammen til en historisk Fortælling om Tiden ved 1700-Tallet, som skulde behandle Forholdene paa Bornholm i Almindelighed og i Hammershus Birk i Særdeleshed, er det mig om at gøre at faa opklaret, hvor Hovedpersonerne boede paa hine Tider.

Læseren vil af det anførte faa et Indtryk af, hvor møjsommeligt et Arbejde et saadant Foretagende er, naar man da vil digte saa lidt som overhovedet muligt.

Vil De hjælpe med?

Hvor laa de omhandlede Gaarde? Jeg har nok selv mine Tanker her

om, men helt sikker er jeg ikke.

Er der Interesse for Sagen vil mere af samme Art fremkomme ved Lejlighed.

Venlig Hilsen.

K. E. S. Koefoed.

Harsdorfsvej 6 B² Kbh.

Havets uudnyttede Kræfter.

—o—

I Havene, der dækker over 70 pCt. af hele Jordens Overflade, er samlet en uhyre Mængde Energi, der angives at være den største næst efter Solens Straaler, som Menneskeheden har at disponere over. Paa stormfulde Kyster udvikler Bølgerne en utrolig Kraft, som er maalt med forskellige Instrumenter. Saaledes konstaterede man i Kanalen ved Bristol paa den engelske Kyst, at Bølgernes lodrette Tryk var 115 Tons pr. Kvadratmeter, en Kraft, der vilde være stor nok til at holde Ligevægten paa en hel Waggonladning. Vældige Vandmasser kommer i Bevægelse af Tidevandet, der udløses af Maanens, og i ringere Grad af Solens Tiltrækningskraft.

Ved Ny- og Fuldmaane opstaar der særlig heftig Flod, kaldet Springfloden, der dog overgaas af Flodbølgerne ved Sol- eller Maa-

neformørkelser, derimod fremkommer den mindste, saakaldte Nipflod, naar Maanen er i første eller sidste Kvartal. Tidevandets Aflob paavirkes paa den ene Side deraf, at Vandmasserne ifølge deres Energi og de enkelte Vandmolekyler Gnidning først kommer i Bevægelse, og paa den anden Side af den uregelmæssige Kystdannelse og de forskellige Havdybder. Medens Floden kun opnaar en ringe Højde i Indhavene, forenes i tragformede Flodmundinger ved Kysten af de aabne Verdenshave, Flod, Bølger og Strømninger ofte til en vældig Flodbrænding.

Den nærliggende Tanke om at udnytte Tidevandet til Kraft-Indvinding, er meget gammel. Saaledes stammer de første Efterretninger om Flodmøller i Venedig fra det 11. Aarhundrede. De første praktiske Forsøg til at bruge Tidevandet til Frembringelse af elektrisk Strøm ved Hjælp af Turbiner blev gjort af Ingeniør Pein fra Hamburg kort før Krigen. Ogsaa ved Brest i Frankrig blev der indrettet et Prøveværk, og to Selskaber har nu i nogle Aar beskæftiget sig med Undersøgelser paa Bretagnes og Normandiets Kyster, hvor der skal være særlig gunstige Forhold til Oprettelse af Flodkraftværker. Ni Udkast hertil med ialt 900.000 PS venter paa at blive til Virkelighed. Ogsaa ved Servemunden i England har den engelske Regering i den senere Tid beordret indgaaende Studier til Oprettelsen af et planlagt Flodkraftværk. Efter Professor Gibsons Beregninger vilde dette Flodkraftværk være i Stand til sammen med et Hjælpeværk aarligt at frembringe 1610 Millioner Kilowatt-Timer.

En særlig Vandkraftplan, der i Ægypten er under alvorlig Overvejelse, er blevet udkastet af Dr. Ball. I den nordlige Del af den libyske Ørken ligger Landsænkninger. Her ligger ca. 19.500 Kvadratkilometer under Havoverfladen. Højdeforskellen mellem de laveste Steder og Middelhavet er 134 m. I 20 km lange Kanaler skal Vandet fra Kysten ledes i 3 Tunneler, der skal gennemskære Randbjergene for at give Næring til det i Landsænkningen liggende Kraftværk. Da Vandet imidlertid kun kan flyde til det laveste Punkt i Landsænkningen, maa det opsamles der og efter Beregningen fylde Sænkningen indtil ca. 70 m. under Havoverfladen. Derpaa indtræder Balance mellem Tilførsel og Fordampning og Vandet kan ikke stige yderligere. Denne Tilstand kan dog først ventes efter 200 Aars Forløb. Problemet drøftes for Tiden ivrigt i ægyptiske Fagkredse, da man regner med stor Succes.

Paa en hel anden Maade prøver den franske Ingeniør Claude paa

Lygter, Lamper, Væger, Petroleumsovne, elektr. Pærer, Sikringer og alt til Belysning

Køb det i Produktet.

Der ventes nu mindre Sending af

de gode halvhaarde og haarde Masoniteplader i de første Dage — Bestillinger modtages.

Danske bløde „Danatex“ Plader er paa Lager.

NORDLANDETS HANDELSHUS

Den 13. Februar!

Gyldendal slaar Portene op

En af de største Nedsættelser i dansk Boghandels Historie er traadt i Kraft den 13. Februar i Aar. 1500 forskellige Bøger.

Kom ind i vor Boglade

og se Bøgerne. Skriv eller ring til os om Kataloget.

Kioskens Bogafdeling, Allinge

Magasin du Nord

Billige Tilbud paa Gulvtæpper!

Prima Bonde Tæpper, St. 190x285 . . .	Kr. 55,00
Sejlgarnstæpper 250x350 . . .	38,00
do. 180x280 . . .	23,00
do. 160x230 . . .	15,85
Bonde Tæpper 185x275 . . .	21,25
Sejlgarns Tæpper, lidt falmet 200x300 . . .	42,00
do. 200x300 . . .	47,00
Forliggere	6,75—4,85—2,85

Se Vinduet.

Fritz Reusch

Allinge Telef. 5

Lev. til Vare- og Landbrugslotteriet

Ovntørret Fakse Gødningkalk

er paa Lager — og ekspederes gerne i disse Dage, naar Vejret tillader det.

Fra Lager er Prisen 17 Kr. pr. 1000 kg — kontant i hele Læs **Nordlandets Handelshus.**

MÆGTIGT LEJLIGHEDSKØB...

Ældre og nye Varer skal væk fra Reolerne for at give Plads til nyere Varer — og derfor sælges, trods højere Dagspriser, alt til ufattelig smaa Udsalgspriser.

Mange billige Rester af Metervarer — Svært, stærkt og varmt Undertøj Vanter — Halsbind — Handsker — Vinterhuer — alt sælges til smaa Priser

Se Gardinvinduet!

Masser af smukke moderne Gardiner realiseres til langt under Værdien

Nordlandets Handelshus.

Biografen

Fredag og Søndag Kl. 20

Sangsternes Overmand

Ekstra: Et Søg. Forbudt for Børn.

Det aarlige Udsalg

af Skotøj er begyndt hos

Træskomager Larsen

100 Par Børnekapsko fra Nr. 22—39 uds. til nedsat Pris

Varm Blodpølse

faas i Dag, FREDAG.

Grethe Lundgren, Lindeplads.

Køb Sygeplejeartikler i

PRIMA

Flammevat, Idealbind, Sygevat, Sprøjter, Levertran — Hørfø

Hasle Kalkværk

Brændt Kalk Læsket Kalk Cementsten

Tlf. Hasle 27

Kløver og Halm

til Salg. Henvendelse i Møllehuset i Allinge.

Fotograf Kjøller

anbefaler Bronze-Rammer i alle St. Ovale Rammer og Rammelister. Billeder indrammes

Husk vort store

Skotøjs-Udsalg

Masser af godt Fodtøj realiseres til meget smaa Priser.

Carl Larsen, Vestergade.

Spirella

er det ideelle Korset!

Bestillinger paa Spirella Korsetter, Korseletter, Hofte- og Brystholdere samt Svangerskabbæltter modtages Lad undertegnede faguddannede Corsetiere uden Forbindende vise Dem hvorledes Spirella's patenterede Maaltagningsmodeller skaber netop det Korset, der passer til Dem

Asta Iversen, Rø

Tlf. Rø 13

Fastelavnstfest

afholdes Søndag den 14. Februar Kl. 20,30 i Landsbyen, Allinge

Stemning fra først til sidst... Huer - Hatte - Skrammel m m

Nye Medlemmer optages ikke Festaftenen. A. S. G.

Godtkøbsudsalg

23. Januar til 15. Februar.

Under Udsalget sælges c. 50 Kulørte Klædninger, som har kostet fra 50 til 75 Kr. pr. Sæt, nu nedsat til 25 Kr. Frit Valg. — Mange andre Varer er fremlagt med Pris paa 10 pCt. paa en Del andre kurante Varer.

Jens Hansen. Telf. 29

◆ Nye Sendinger af

Jaffa og Messina Appelsiner, gode Spise-

og Madæbler, store, gode Citroner, samt

ekstra Kvalitet af ægte Bihonning sælges i

Nordlandets Handelshus

Gør Deres Indkøb hos de Handlende, som averterer her i Bladet

STOP-ved

Zool. Have, Stammershalde

En fornøjelig Søndagsudflugt, De aldrig vil fortryde! De 3 Løveunger er nu store og leger Dagen lang, dem burde De se. Gratis Entré til Haven i Vintermaanederne.

Hyggelig Restauration med Centralvarme — Aben „Peter“ Strandvejen Allinge - Stammershalde er aaben for Trafik

Gødningkalk til Foraarslevering Kr. 14,75 pr. 1000 kg. Køb det i Produktet

